

3. Олексюк О. М. Музична педагогіка: навчальний посібник. К. : КНУКіМ, 2006. 188 с.
4. Романова Т. В. Методика музичного виховання в школах : навч. програма. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021.
5. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 240 с.

Конопльова Світлана,

викладачка, завідувачка образотворчого відділення Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Мохова Лариса,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Клименко Людмила,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко (м.°Полтава)

СИНТЕЗ СКУЛЬПТУРИ І АРХІТЕКТУРИ У ХУДОЖНІЙ ПРАКТИЦІ

***Анотація:** у статті розглядається застосування скульптури в архітектурному середовищі, визначається її роль у розвитку формоутворюючих процесів. Проаналізовано основні чинники, які впливають на використання скульптурних елементів у сучасній архітектурі: соціально-економічні та науково-технічні процеси. Важливу роль відіграють естетичні чинники, а також духовний світ людини.*

***Ключові слова:** формоутворюючі чинники, інформативність, скульптурні елементи, гармонізація.*

Художній практиці відомі різні види синтезу мистецтв, які розвивалися, починаючи з давніх цивілізацій. Конструктивною основою синтезу візуальних мистецтв часто стає архітектура. Протягом історії людина

у своїй архітектурно-будівельній діяльності свідомо й цілеспрямовано звертається до синтезу мистецтв в архітектурі. Адже це майстерність створювати проекти будівель, споруд та просторів із застосуванням різних видів мистецтва з метою досягнення найвищого рівня гармонії та краси.

Скульптура – це вид мистецтва, яке по праву можна вважати однією із основних складових синтезу мистецтв в архітектурі.

Єдність архітектури, скульптури й монументального живопису яскраво виявилася в стародавніх культурах народів Європи, Азії, Латинської Америки. Ритм і масштаб скульптурних елементів (статуї, рельєфи) суттєво впливають на сприйняття архітектурного ансамблю, надаючи додаткової експресії та художньої виразовості.

Починаючи з оформлення капітелей колон храмів Стародавнього Єгипту і до нашого часу, зодчі використовують скульптурні елементи з різною інтенсивністю.

Яскравим прикладом застосування складних скульптурних композицій в архітектурі може бути комплекс Віторіано у Римі. Проект був розроблений Джузеппе Сакконі в стилі Ампір. Вдалі приклади синтезу мистецтва і архітектури також можна знайти у Франції, зокрема в архітектурному вирішенні собору Нотр Дам де Парі.

Скульптура і скульптурні елементи завжди широко використовувалися і використовуються в архітектурному середовищі. Справжній митець не просто проектує, він творить, враховуючи існуючий світовий досвід. У цьому контексті безумовний інтерес представляє теоретична праця італійського архітектора Марка Полліона Вітрувія «Десять книг про архітектуру», котрий працював у Стародавньому Римі у I столітті до н. е. Основним його доробком можна вважати запропоновану ним тріаду про «міцність», «користь» і «красу» в архітектурі. Краса в архітектурі, згідно з Вітрувієм, полягає в гармонійності та художній єдності архітектурного рішення.

На даному етапі скульптура займає далеко не останнє місце у

формоутворенні, але історичний підхід до вивчення скульптури з архітектурної точки зору змінився у відповідності до потреб і змін в стильових напрямках архітектури. Фактори впливу скульптури на композиційне рішення має винятково практичне значення. Це істотно, тому що швидка зміна умов життя, економічні фактори безперервно змінюють і факторну основу формоутворення.

Якщо проаналізувати застосування скульптурних форм у хронологічному порядку, ми побачимо певну закономірність: після сприйняття лінійності і спрощеності в архітектурних формах, людське око завжди прагнуло до різноманітності і декоративності архітектурних форм. Після того, як інформативно насичені форми змінилися з різноманітності, які вражали нескінченністю і невичерпністю, архітектура поверталася до стриманості в деталізації.

У чергуванні використання деталізованих, скульптурних і прямолінійних форм як двох діаметрально протилежних засад, немає нічого дивного. Адже можна помітити в цьому зв'язку, що тяжіння до простоти пов'язано з певною світоглядною стабільністю, з упорядкованістю. Світ скульптурних і деталізованих форм у більшій мірі звернений до емоційної сфери людини, до її індивідуалістичного начала, асоціюється з духовним розвитком людини. Той факт, що архітектура сприймається, на відміну від видовищних мистецтв, не епізодично і не вибірково, а повсякденно, припускає помірність її експресивності. Тому чергування інформативності і спрощеності є досить закономірним, але на використання тієї чи іншої форми впливає не лише зорове сприйняття, а і ряд чинників. Серед них – конкретно-історичні умови в їх сукупності – спосіб життя людей, суспільна психологія, економічний стан суспільства, матеріали та способи їх обробки. Інші явища детермінують конкретний архітектурний пошук, який відображається в понятті «чинники формоутворення».

Аналіз стану та перспектив розвитку архітектурної теорії та практики показує актуальність подальшого вивчення синтезумистецтв, адже він може

бути потужним і корисним інструментом в руках як архітекторів, так і художників-дизайнерів при вирішенні питання опорядження внутрішнього та зовнішнього простору різних за призначенням будівель і споруд, а також бути засобом досягнення їх художньої та архітектурної виразності.

Список використаних джерел

1. Жовква^О. Особливості синтезу мистецтв в архітектурі та дизайні // *Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування*. 2023. №⁶⁵. С. 59-70. URL: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2023.65.59-70>
2. Несен^І. Синтез мистецтв : навч. посібник. К : НАКККіМ. 2020. 120^с.
3. Синтез мистецтв: Навчальний посібник / В. Г. Чернявський, І.^О.^{Кузнецова}, Т.^В.^{Кара-Васильєва}, З.^А.^{Чегусова}. К. : НАУ, 2012. 320^с.

Коробко Тетяна,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Приймак Лариса,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко (м.^{Полтава})

РОБОТА НАД МУЗИЧНИМ ТВОРОМ У КЛАСІ «ФОРТЕПІАНО»

Анотація. У цій статті окреслюються питання розвитку учня з фаху фортепіано в складних умовах сьогодення. Акцентується увага на використанні українського музичного репертуару з урахуванням базового та психоемоційного стану учня. Визначені і схарактеризовані етапи роботи в класі фортепіано над музичним твором.

Ключові слова: вчитель, музичний твір, музичний репертуар, етапи роботи, художній задум.

Постановка проблеми. Школи мистецтв – найбільш значуща ланка в